

Warszawa, dnia 26 maja 2022 r.

Szanowny Pan Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów, minister cyfryzacji, wykonujący obowiązki ministra finansów

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Al. Ujazdowskie 1/3

00-583 Warszawa

kontakt@kprm.gov.pl

Pismo nr: 20220526/1/ZOPI/KPRM

**Odezwa Związku Ogólnopolskiego Projektantów i Inżynierów
w przedmiocie waloryzacji kontraktów na nadzór i projektowanie**

Szanowni Państwo,

działając w imieniu członków Związku Ogólnopolskiego Projektantów i Inżynierów (dalej: „**ZOPI**”), zgłaszam się do Państwa z pilną odezwą dotyczącą krytycznej sytuacji ekonomicznej branży projektowej i inżynierskiej wynikającej z nagłych i niespodziewanych zmian makroekonomicznych w Polsce.

ZOPI reprezentuje ponad dwadzieścia największych firm z branży projektowej oraz usług inżynierskich w Polsce. Nasi członkowie od wielu lat projektują najważniejsze dla rozwoju Polski oraz Europy Centralnej publiczne przedsięwzięcia infrastrukturalne w branży drogowej, kolejowej, energetycznej, środowiskowej oraz lotniczej.

Obecnie notowana stopa inflacji w ciągu krótkiego czasu osiągnęła przeszło 13%. Jest to najwyższy notowany wymiar od 25 lat. Okoliczność ta ma bezpośredni i radykalny wpływ na realizowane przez członków ZOPI kontrakty dotyczące projektowania oraz usług inżynierskich kluczowych dla rozwoju polskich inwestycji infrastrukturalnych. Należy bowiem wskazać, że tak znaczna inflacja bezpośrednio wpływa na większe koszty działalności biur projektowych oraz firm świadczących usługi nadzoru, w tym przede wszystkim niewidzianą od dekad presję na wzrost wynagrodzeń (stanowiących podstawowy koszt tych firm). Nieodnotowana nigdy wcześniej tak duża presja na wzrost wynagrodzeń specjalistów z branży projektowej oraz

ZWIĄZEK OGÓLNOPOLSKI PROJEKTANTÓW I INŻYNIERÓW

+48 22 300 54 56
www.zopi.org

ul. Bobrowiecka 8,
00-728 Warszawa

NIP: 5213891528
KRS: 0000830976

inżynierskiej wynika również ze zmian wprowadzonych przez Polski Ład, w tym w szczególności wzrostu składki zdrowotnej.

Co więcej, w konsekwencji powyższego, ekstremalnie wzrastają również niezbędne koszty podwykonawców biur projektowych, w tym w szczególności koszty badań geologicznych, bezpośrednio zależnych m.in. od cen paliw, kosztów delegacji, wynagrodzeń oraz cen stali i urządzeń wiertniczych, ich napraw i serwisu czy części zamiennych. Nie można zapominać, że koszty geologii w kontraktach typu STEŚ czy przy przygotowaniu koncepcji stanowi ponad 50% wartości umowy. Analogiczna sytuacja ma się z geodezją, wzrastają koszty taboru samochodowego, koszty noclegów. Oferty uzyskiwane przez członków ZOPI od podwykonawców wzrastają z tygodnia na tydzień – przy czym a nadto wiążą zaledwie przez kilka dni. Nie bez znaczenia pozostaje również oczywisty fakt, iż realizacja dużych projektów infrastrukturalnych jest immanentnie związana z powstawaniem opóźnień (częstokrotnie wielomiesięcznych), które zazwyczaj wynikają z przyczyn niezależnych zarówno od projektantów, wykonawców jak i zamawiających. Biura projektowe wielokrotnie otrzymują aneksy terminowe do umów, ale nie są uwzględniane wnioski o pokrycie dodatkowych kosztów utrzymania zespołu projektowego w przypadku przewlekłych postępowań administracyjnych. Inflacja wpływa na całość ponoszonych przez biura projektowe kosztów, wzrastają opłaty za powierzchnie biurowe, ceny energii, materiałów eksploatacyjnych, a także koszty kredytów, ubezpieczeń czy leasingów.

Zwracamy uwagę, że opisywany w niniejszym piśmie problem dotyczy przede wszystkim obecnie realizowanych przez członków ZOPI kontraktów na podstawie ofert, które były składane przeszło 2 lata temu – w diametralnie innej sytuacji mikro i makroekonomicznej od obecnej. Jednocześnie przez ostatnie 5 lat (aż do połowy roku 2021), zarówno członkowie Rady Ministrów, Prezes Narodowego Banku Polskiego oraz członkowie Rady Polityki Pieniężnej stale i niezmiennie zapewniali zarówno branżę projektowo-inżynierską jak i opinię publiczną o braku ryzyka wzrostu inflacji, wskazywali nawet groźbę deflacji (<https://finanse.gazetaprawna.pl/artykuly/1468038,glapinski-grozba-deflacji.html>), jak również zapewniali o braku wpływu Polskiego Ładu na wzrost obciążeń fiskalnych pracowników.

Okoliczności te mają charakter nadzwyczajnej i niemożliwej do przewidzenia zmiany stosunków. Przy czym należy podkreślić, że praktycznie żaden z kontraktów zawieranych przez członków ZOPI z udziałem tak dużych i ważnych dla polskiej infrastruktury podmiotów jak PKP PLK S.A., GDDKiA, Gaz System czy PSG nie zawiera klauzul waloryzacyjnych wynagrodzeń obejmujących realną inflację oraz zmiany w zakresie obciążeń fiskalnych osób fizycznych. Co więcej, najczęściej wykorzystywana klauzula w kontraktach tego typu oparta jest o wzrost płacy minimalnej. Tymczasem waloryzacja ta, w przypadku umów projektowych i inżynierskich pozbawiona jest sensu. Projektanci i inżynierowie są wysoko wykwalifikowanymi specjalistami, których wynagrodzenie nigdy nie jest na poziomie płacy minimalnej. Niemniej jednak wzrost płacy minimalnej w sposób pośredni wpływa na ogólny wzrost inflacji, a co za tym idzie wzrost płacy minimalnej powinien wpływać na waloryzację wszystkich wynagrodzeń – czego postanowienia kontraktów nie przewidują.

W konsekwencji, pomimo zaistnienia uzasadnionej i obiektywnej potrzeby znacznego wzrostu wynagrodzeń biur projektowych oraz firm świadczących usługi nadzoru, zamawiający publiczny w większości przypadków odmawia dokonywania zmian umowy w sprawie zamówienia publicznego, zwiększających wynagrodzenie w obawie o ryzyko naruszenia dyscypliny finansów publicznych. **Tymczasem niezależnie od postanowień kontraktowych, możliwość waloryzacji wynagrodzeń przewidują przepisy powszechnie obowiązującego prawa, w tym w szczególności Kodeks cywilny (m.in. art. 632 k.c. art. 357¹ k.c., art. 358¹**

k.c.), jak również art. 142 ust. 5, czy art. 144 ust.1 pkt 3) poprzednio obowiązującej ustawy Prawo zamówień publicznych oraz art. 439 obecnie obowiązującej ustawy Prawo zamówień publicznych.

Sytuacja ekonomiczna biur projektowych oraz firm świadczących usługi nadzoru realizujących projekty na rzecz podmiotów publicznych jest ekstremalnie zła i ulega ciągłemu pogorszeniu. Już teraz, poza utratą rentowności oraz płynności finansowej wielu członków ZOPI, zauważalny jest również odpływ najbardziej utalentowanych i doświadczonych projektantów oraz inżynierów do innych krajów, jak również poszukiwania zawodu w innych gałęziach gospodarki.

W świetle pojawiających się komunikatów o wynikach prac w ramach Rady Ministrów mających na celu globalne uregulowanie kwestii waloryzacji zawartych już kontraktów infrastrukturalnych, gdzie inwestorem jest Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad wnosimy o zapewnienie, ażeby rozwiązania te odnosiły się nie tylko do kontraktów na roboty budowlane, ale również umów o projektowanie (w tym realizowanych w formule projektuj i buduj) oraz umów o nadzór.

Brak szybkich i odważnych decyzji szeroko pojętych podmiotów publicznych w zakresie urealnienia wynagrodzeń projektantów i inżynierów wpłynie na zapaść w realizacji kluczowych dla Polski i Europy Centralnej projektów infrastrukturalnych, a tym samym doprowadzi do długotrwałej recesji całego regionu.

Biorąc pod uwagę fakt, że istotą waloryzacji jest przywrócenie świadczeniom wynikającym z zobowiązań pieniężnych ich pierwotnej wartości (realnej siły nabywczej), w ocenie ZOPI niezbędna jest odgórna i powszechna waloryzacja wynagrodzeń biur projektowych oraz firm świadczących usługi nadzoru na poziomie co najmniej równym aktualnemu poziomowi inflacji oraz wzroście kosztów wynikającym z rozwiązań Polskiego Ładu. Mając na uwadze informacje prasowe z dnia 24 maja o zwiększeniu limitu waloryzacji przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad dla wykonawców robót budowlanych apelujemy, aby również dla biur projektowych oraz firm świadczących usługi nadzoru podwyższyć limit waloryzacji dla umów zawieranych od początku 2022 r. i wcześniej do poziomu 10%.

W konsekwencji, proszę Państwa o niezwłoczne podjęcie wspólnych i konstruktywnych rozmów w zakresie wprowadzenia po stronie zamawiającego publicznego odgórnych i strukturalnych rozwiązań w zakresie natychmiastowej waloryzacji wynagrodzeń projektantów oraz inżynierów.

Biorąc pod uwagę powagę sytuacji, pozostaję do Państwa niezwłocznej dyspozycji.

Z wyrazami szacunku,

Anna Oleksiewicz

Prezes Zarządu

ZWIĄZEK OGÓLNOPOLSKI PROJEKTANTÓW I INŻYNIERÓW

+48 22 300 54 56
www.zopi.org

ul. Bobrowiecka 8,
00-728 Warszawa

NIP: 5213891528
KRS: 0000830976

